KUTSESTANDARD

Tisler, tase 4

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Tisler, tase 4	4

Võimalikud osakutsed ja nimetused kutsetunnistusel	
Osakutse nimetus	**Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase**
Puidupingioperaator, tase 3	3

A-osa
KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
Tisler on oskustööline, kes töötab enamasti mööblitööstuse ja puidutöötlemise ettevõtetes valmistades puidust ja puidupõhistest materjalidest mööblit (näiteks erinevad kapid, riiulid, lauad jne) ja teisi puittooteid (näiteks uksi, aknaid, treppe jne). Tisler, tase 4 töötab iseseisvalt olukordades, mida saab tavaliselt ette näha, aga mis võivad ka muutuda teostades keerukamaid tööoperatsioone kasutades erinevaid puidu töötlemise ja viimistlemise võtteid. Ta oskab korraldada oma tööd ja planeerida tööaega ning järgib töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid. Tisler, tase 4 kutse sisaldab puidupingioperaator, tase 3 osakutset.
A.3 Töö keskkond ja eripära
Tisleri töökeskkond on mürarohke. Töökeskkonnas esineb puidutolmu ja keemilisi ained, mis võivad põhjustada allergiat ning seetõttu on kohustuslik kasutada kaitseriietust ja –vahendeid.
A.4 Töövahendid
Tisleri põhilisteks töövahenditeks on nii puidutöötlemispingid kui ka elektrilised, pneumaatilised ning muud käsitööriistad, liimimise, pealistamise ja viimistlemise seadmed.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Tisleri töö on käeline, seega on oluline liigutuste ratsionaalsus, kiirus ja täpsus. Tisleril peab olema ruumilist kujutlusvõimet ja koormustaluvust.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Tisler, tase 4 omandatakse töökohal praktilise töö käigus õppides.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Enamlevinud ametinimetus on tisler

B-osa
KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Selle kutse taotlemisel on nõutav kõikide kompetentside (B.2.1 – B.2.7) tõendamine. Kompetentsi B.2.2 tõendamine annab puidupingioperaator, tase 3 osakutse.

B.2 Kompetentsid

B.2.1 Ettevalmistustööd puidu või puidupõhiste materjalide töötlemiseks	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad : 1) Loeb mööbli ja puitoodete jooniseid 2) Koostab mööblile või puittootele toorikute ja detailide tükitabelid 3) Kasutab mööbli ja puittoodete etteantud tehnoloogiakaarte või koostab need ise 4) Valib ja valmistab ette vajalikud materjalid ja töövahendid 5) Korraldab töökoha järgides töö ratsionaalsust, -ohutust ja keskkonnasäästlikkust	
Teadmised: teab ja mõistab 1) mööbli ja puittoodete joonistel kasutatavaid tähistusi ja kujutamisvõtteid 2) erinevaid seotisi ja nende tüüpmõõtmeid 3) toorikute töötlemisvarude vajalikkust 4) tehnoloogiakaardi eesmärki ja selle koostamisele esitatavaid nõudeid 5) mööbli ja puittoodete valmistamise tehnoloogiat 6) mööbli ja puittoodete valmistamisel kasutatavaid materjale, töövahendeid, seadmeid, elektrilisi ja pneumaatilisi käsitööriistu, nende kasutamise ohutusnõudeid 7) elektri- ja tuleohutuse eeskirju 8) töökoha ratsionaalse, ohutu ja keskkonnasäästliku korraldamise põhimõtteid	
B.2.2 Puidu või puidupõhiste materjalide lõiketöötlemine puidutöötlemispinkidel	**EKR tase 3**
Tegevusnäitajad: 1) kavandab oma edasise tegevuse arvestades lähteülesannet, arvestades toorikute kvaliteeti, töötlemiskeerukust ja puidupingi võimalusi; 2) kasutab tööjoonistel ja tehnoloogiakaartidel olevat teavet toorikute leidmiseks; 3) kontrollib lõikeriistade seisukorda ja vastavust tööoperatsioonile; 4) seadistab puidutöötlemispinki, lähtudes tööjoonistest ja tehnoloogiakaardist ning etteantud juhistest (tehnoloogiline dokumentatsioon); 5) saeb, hööveldab, puurib, freesib, treib ja lihvib detaile, lähtudes tööjoonistest ja tehnoloogiakaardist ning etteantud juhistest (tehnoloogiline dokumentatsioon), rakendades ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid; 6) hindab detaili vastavust tööülesandes antud kvaliteedinõuetele, mõõtes, märkides ning kasutades kaliibreid ja etalondetaile; 7) korrastab ja puhastab pinki igapäevaselt vastavalt nõuetele; 8) kasutab oma töötsooni eesmärgipäraselt ja hoiab selle korras; kasutab materjale ja tööriistu heaperemehelikult ja säästlikult; 9) järgib töökeskkonna ja –ohutusnõudeid ja kasutab töökaitsevahendeid.	
Teadmised: teab ja mõistab 1) puidutöötlemispinkide liigid, kasutatavad lõikeriistad ja nende seadistamise nõuded; 2) mõõtmise ja kontrollimise vahendid; 3) kaliibrite ja etalondetailide kasutamise põhimõtted; 4) puidu lõiketöötlemise põhimõtted; 5) tehnilise joonestamise alused ja mööbli ja puittoodete jooniste eripära; 6) SI mõõtühikute süsteem; 7) puidu mehaanilised ja füüsikalised omadused ning puidu rikked.	
B.2.3 Puidu või puidupõhiste materjalide töötlemine käsitööriistadega, sh pneumo- ja elektriliste käsitööriistadega	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) Lähtudes joonisest mõõdab ja märgib materjale ning toorikuid 2) Hooldab ja teritab käsitööriistu 3) Valib käsitööriistu lähtuvalt valmistatavast tootest ja kasutatavast materjalist 4) Järgib ohutusnõudeid ja käsitööriistade kasutamise juhendeid 5) Töötleb puitu või puidupõhiseid materjale käsitööriistadega arvestades nende omadusi ja nõudeid valmistatavale mööbli või puittootele ning ennetades võimalikke vigu 6) Teeb koostetöid arvestades nõudeid valmistatavale mööblile või puittootele ning järgib ohutusnõudeid	

7) Hindab mööbli ja puittoodete kvaliteeti kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning selgitab välja võimalike vigade tekkimise põhjused ja likvideerib need	
Teadmised: teab ja mõistab 1) materjalide omadusi, mööbli ja puittoodete tootmisel kasutatavaid käsitööriistu, sh elektrilisi ja pneumaatilisi käsitööriistu, abivahendeid ja šabloone, puidu käsitsitöötlemise tehnoloogiat 2) massiivpuidu ja puidupõhiste materjalide käsitsitöötlemise tehnoloogiat 3) mõõtmis-, märkimisvahendite, kaliibrite ja etalondetailide kasutamise otstarvet 4) erinevaid teritusvahendeid ja käsitööriistade teritamise võtteid 5) mööbli ja puittoodete koostamisel kasutatavaid abiseadmeid ja rakiseid, puidust või puidupõhistest materjalidest detailide ühendamiseks kasutatavaid muust materjalist ühendusvahendeid 6) ohutusnõudeid ning isikukaitsevahendite kasutamise vajalikkust 7) mööblile ja puittoodetele kehtestatud kvaliteedinõudeid ning tootes esinevate võimalike vigade olemust ja nende kõrvaldamise võimalusi	
B.2.4 Puidust või puidupõhistest materjalidest toodete koostamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) Valib seadmed vastavalt kasutatavatele materjalidele ja valmistatavale mööblile või puittootele 2) Kasutab, valmistab ja hooldab koosteseadmeid järgides vastavaid juhendeid ja ohutusnõudeid 3) Teeb keerukaid koostetöid säästlikult, ennetades vigu, järgides ohutus- ja kvaliteedinõudeid ning koostatava mööbli või puittoote koostejoonist 4) Valmistab keerukaid massiivpuit-, liimpuit- ja liimpaind-detailide ühendusi kasutades puitdetailide ühendamise seadmeid ja rakiseid ning muust materjalist ühendusvahendeid 5) Hindab mööbli ja puittoodete kvaliteeti kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning selgitab välja võimalike vigade tekkimise põhjused ja likvideerib need	
Teadmised: teab ja mõistab 1) materjalide omadusi ja nende mõju mööbli ja puittoodete kvaliteedile, koosteseadmete konstruktsioone, tööpõhimõtteid, hooldusjuhendeid 2) koostejoonistel ja tükitabelis olevat infot 3) koostetöödel kasutatavate liimide ning tüüblite, lamellide jms otstarbeka ja säästlikku kasutamise võimalusi 4) massiivpuit-, liimpuit- ja liimpaind-detailidest mööbli või puittoote valmistamise tehnoloogiat 5) mööblile ja puittoodetele kehtestatud kvaliteedinõudeid, esinevate võimalike vigade olemust ja nende kõrvaldamise võimalusi	
B.2.5 Puidu või puidupõhistest materjalidest detailide pealistamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad : 1) Seadistab pingid ja seadmed ning reguleerib lõikeinstrumendid järgides ohutusnõudeid ja seadistusjuhendeid 2) Lõikab ja koostab spooni, arvestades spooni pinna tekstuuri ja värvust 3) Liimib ettevalmistatud spoonist või muust materjalist kattekihi alusele, arvestades liimimisrežiimi ja kasutatava liimi omadusi 4) Pealistab mööbli või puittoote detaile liimipressides ja –seadmetes 5) Järgib ohutusnõudeid 6) Hindab pealistatud toodete kvaliteeti kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning selgitab välja võimalike vigade tekkimise põhjused ja likvideerib need	
Teadmised: teab ja mõistab 1) spooni käsitsi koostamise tehnoloogiat 2) spooni liike, kasutatavate pinkide ja seadmete tööpõhimõtteid ja –režiime 3) spooni lõikamise, vuukimise, liimimise ja koostamise pinke ja seadmeid ning nende kasutamise ohutusnõudeid 4) muust materjalist kattekihi lõikamise, liimimise seadmeid ning nende kasutamise ohutusnõudeid 5) kasutatavate materjalide liimimisrežiime 6) erinevate liimipresside ja liimimiseseadmete töötamise põhimõtteid 7) liimimisel kasutatavate kemikaalide ohutuskaardil olevat infot 8) erinevate liimide tervistkahjustavat toimet ning vahendeid ja meetodeid nende tervistkahjustava mõju vähendamiseks	
B.2.6 Mööbli ja puittoodete viimistlemine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad :	

1) Valmistab viimistletava pinna ette arvestades kasutatavat viimistlusvõtet, mööbli ja puittoodete omadusi 2) Lihvib, peitsib, pahteldab, värvib, õlitab, lakib ja vahatab viimistletavaid pindasid järgides kvaliteedinõudeid 3) Valib viimistlusrežiimi arvestades viimistusmaterjali ja toote omadusi, teeb viimistlustöid, kannab peale viimistlusmaterjali järgides ohutus - ja kvaliteedinõudeid ning ennetades võimalike vigade tekkimist 4) Valib viimistlusmaterjalile sobiva kuivatusmeetodi 5) Järgib ohutusnõudeid 6) Hindab viimistletud toodete kvaliteeti kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning selgitab välja võimalike vigade tekkimise põhjused ja likvideerib need
Teadmised: teab ja mõistab 1) mööbli ja puittoodete viimistlemisel kasutatavaid materjale, erinevate pindade ettevalmistamise võtteid 2) puidu viimistlemise võtteid ja selle juures kasutatavaid seadmeid 3) erinevaid viimistlusrežiime ja viimistlusmaterjalidele vastavaid pinnakatte kuivatamise võtteid 4) erinevate viimistlusmaterjalide tervistkahjustavat toimet ning vahendeid ja võtteid nende tervistkahjustava mõju vähendamiseks 5) ohutusnõudeid ning isikukaitsevahendite kasutamise vajalikkust 6) viimistlemisel kasutatavate kemikaalide ohutuskaardil olevat infot 7) mööbli ja puittoodete viimistlemisele kehtestatud kvaliteedinõudeid, esinevate vigade tekke põhjusi ja nende kõrvaldamise võimalusi
B.2.7 Mööbli ja puittoodete paigaldamine **EKR tase 4**
Tegevusnäitajad : 1) Kontrollib mööbli, puittoodete ning nende mõõtude vastavust projektile ja paigalduskoha mõõtudele 2) Teostab mõõtmist ja märkimist tootmisüksuses kui ka tööde teostamisel eriolukorras väljaspool tootmisüksust 3) Võtab iseseisvalt vastu otsuseid ja vastutab tehtud otsuste täitmise eest 4) Teeb vajadusel ebastandardseid tööoperatsioone mööbli ja puitoodete paigalduskohal 5) Sidestab paigaldamise käigus mööbli ja puitooted objekti seintega, põrandaga, juba olemasolevate mööbliesemetega jne 6) Kontrollib ja hindab tehtud tööde kvaliteeti
Teadmised: teab ja mõistab 1) jooniste lugemist, mööbli või puitdetailide ja paigalduskoha mõõtmist 2) mõõtmis- ja märkimisvahendite kasutamist paigalduskohal 3) mööbli ja puittoodete koostamisel paigalduskohal kasutatavaid käsitööriistu, abiseadmeid ja rakiseid 4) mööbli ja puitdetailide ühendamiseks paigalduskohal kasutatavaid muust materjalist ühendusdetaile 5) mööbli ja puittoodetele kehtestatud kvaliteedinõudeid ning esinevate vigade olemust ja nende kõrvaldamise võimalusi 6) vastuvõetud otsuste täitmise tähtsust 7) ohutusnõudeid ja isikukaitsevahendite kasutamist paigalduskohal

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	16-17102012-3.10/6k
2. Kutsestandardi koostajad	Jüri Minjajev, Eesti Mööblitootjate Liit Zigmontas Strepaitis, OÜ Balteco Mööbel Tiit Kaps, Tallinna Tehnikaülikool Kunnar Kamar, Tallinna Ehituskool Aulika Riisenberg, SA Innove
3. Kutsestandardi kinnitaja	Metsanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	10
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	17.10.2012
6. Kutsestandard kehtib kuni	04.10.2017

7. Kutsestandardi versiooni number	6
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7522 Tislerid jms töölised
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Cabinetmaker, level 4
C.3 Lisad	
Lisa 1 Tööosad ja tööülesanded	
Lisa 2 Kutsealased terminid	